

Název případové studie	Podvod v oblasti fondů rizikového kapitálu
Popis	<p>V určitém regionu jednoho členského státu byl zřízen fond rizikového kapitálu s podporou z fondu EFRR. Fond měl zajistit rizikový kapitál pro technologicky zaměřené inovativní malé a střední podniky nacházející se v daném konkrétním regionu v raných fázích jejich rozvoje. Tržně orientované inovace nebo podpora výzkumu a vývoje byly povinnými kritérii pro podporu EU v rámci tohoto fondu, která také vylučovala podniky v obtížích.</p> <p>Fond rizikového kapitálu byl prováděn příjemcem grantu, který musel určit investiční příležitosti v rámci podmínek vymezených investiční strategií, na jejímž základě byl příjemce vybrán. Aby vyhověly pravidlům státní podpory, musely regionální orgány vybrat správu fondu prostřednictvím otevřeného a nediskriminačního zadávacího řízení s cílem zajistit účinnou, komerční správu fondu při zohlednění tržních postupů.</p> <p>Zúčastněné strany zapojené do vyšetřování zahrnovaly manažera fondu rizikového kapitálu, jeho přátele a obchodní partnery a jednoho dalšího investičního manažera. Vyšetřování se týkalo nejen jediného projektu, ale účasti fondu rizikového kapitálu v celém regionu daného členského státu.</p>
Dotčené fondy ESI	Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)
Druh nesrovnalosti	<p>Druh zjištěných nesrovnalostí:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ porušování pravidel financování, ○ střet zájmů, ○ nedostatky v zadávacím řízení, ○ nedostatečný dohled ze strany příslušných orgánů.
Mechanismus hlášení	Po svém vyšetřování vydal úřad OLAF finanční doporučení EK / GŘ REGIO s cílem získat zpět 162,3 milionu EUR a zaslal soudní doporučení vnitrostátním justičním orgánům v souvislosti s tímto podvodným jednáním. Věc byla nakonec zamítnuta. Řízení o zpětném získání již vyplacených prostředků z EFRR (162,3 milionu EUR) stále pokračuje.
Hlášení prostřednictvím systému IMS	Ne
Varovné signály	<p>Ukazatele a signály podvodu, jež vyvolaly podezření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upřednostněnými účastníky fondu rizikového kapitálu byly společnosti ve vlastnictví jedné rodiny. • Soukromé investice manažera fondu do společností v portfoliu fondu.
Popis mechanismu podvodného jednání	Nesrovnalosti se týkaly hlavně porušení kvalifikačních kritérií účastníků fondu rizikového kapitálu. Fond rizikového kapitálu,

	<p>kteřý byl řizen stejnými vedoucími osobami před privatizací fondu i po ní, prováděl neoprávněné investice do 44 společností bez ohledu na investiční kritéria. Například financování získaly společnosti, které nebyly malými nebo středními podniky, jakož i podniky ve finančních obtížích nebo společnosti, jimž hrozila platební neschopnost. To bylo v rozporu s kritérii způsobilosti stanovenými pro financování z EU.</p>
Jak byl podvod zjištěn	<p>Podezření na podvod a nesrovnalosti oznámil oznamovatel a tisk. Vnesená obvinění naznačovala, že investiční tým fondu rizikového kapitálu zvýhodňoval společnosti, které podle pravidel evropských strukturálních fondů v obdobích financování 2000–2006 a 2007–2013 nebyly pro investice způsobilé.</p> <p>Úřad OLAF přešetřil třetinu celkového portfolia fondů ve správě investičního týmu fondu rizikového kapitálu a dospěl k závěru, že fond rizikového kapitálu prováděl neoprávněné investice bez ohledu na investiční kritéria. Podezření na podvod však nebylo možné potvrdit, protože justiční orgány žalobu zamítly.</p> <p>Úřad OLAF prováděl své činnosti nezávisle a spolupracoval s různými vnitrostátními orgány. Vyšetřování úřadu OLAF odhalilo nesrovnalosti a podezření na podvod, jakož i závažné nedostatky v plnění kontrolních povinností vnitrostátních orgánů, a potvrdil vážná pochybení v procesu privatizace fondu rizikového kapitálu.</p>
Vzniklé potíže	<p>Případ zahrnoval velký počet společností v portfoliu fondu. Úřad OLAF mohl provést jen omezený počet kontrol na místě. Informace týkající se společností v portfoliu byly dostupné pouze prostřednictvím informací získaných ve fondu rizikového kapitálu. Některé z dotčených společností byly již rozpuštěny. Orgány se zdráhaly poskytnout úřadu OLAF příslušné informace.</p>
Zjištěné nedostatky	<p>Úřad OLAF a regionální účetní dvůr členského státu potvrdily nedostatky v řídicím a kontrolním systému.</p> <p>Nyní jsou zavedena kritéria způsobilosti k financování z EU, jež by měla zabránit nesrovnalostem tohoto druhu. Od revize finančního nařízení v roce 2018 je kromě toho definice střetu zájmů rozšířena i na peněžní prostředky v rámci sdílené správy a členské státy mají k dispozici pokyny Evropské komise týkající se střetu zájmů.</p>